

Ruimte en Milieu
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Portefeuille Milieu

Directie Duurzaam
Producers
Afval en ketens

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
www.vrom.nl

Kenmerk

DP2009048909

Uw kenmerk

2009Z13505

Datum 19 augustus 2009

Betreft Vragen van het lid Poppe (SP) over de verbranding van recyclebaar afval (ingezonden 3 juli 2009)

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de Kamervragen van het lid Poppe van 3 juli 2009 (2009Z13505) over de verbranding van recyclebaar afval.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de informatie en beelden in de uitzending van Zembla¹ over afvalverbranding in het algemeen en afvalverwerking door OMRIN in het bijzonder?

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Bent u bereid de vergunningen van de Reststoffen Energie Centrale (REC) in Harlingen te beoordelen op toepassing van best beschikbare technieken? Bent u vervolgens bereid dit te doen bij alle andere afvalverbrandingsovens?

Antwoord

De VROM-inspectie heeft een wettelijke adviesbevoegdheid ten aanzien van specifieke grote bedrijven. De REC in Harlingen valt in die categorie. Bij die advisering behoort ook een toetsing aan best beschikbare technieken.

De VI heeft in 2008 de ontwerp beschikking voor de REC bekeken en geen aanleiding gevonden om een zienswijze in te dienen of in beroep te gaan tegen de definitieve vergunning. Bij de Raad van State loopt momenteel een beroepsprocedure over de door de Provincie Fryslân afgegeven milieuvergunning, onder meer met betrekking tot de toepassing van best beschikbare technieken. Gezien bovenstaande zie ik momenteel geen aanleiding tot een nadere toetsing.

¹ Zembla, 28 juni 2009

Vraag 3

Bent u bereid, in het algemeen belang van uw verantwoordelijkheid voor luchtkwaliteit, tot de uitkomst van deze beoordeling bekend is de bouw van de REC in Harlingen tot nader order stop te zetten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nog afgezien van de vraag of ik daar de mogelijkheid toe heb, zie ik, gelet op het antwoord op vraag 2, geen noodzaak om me te mengen in de vergunningprocedure voor de REC.

Vraag 4

Bent u bereid de handelswijze van het bedrijf OMRIN de Jager te controleren en handhavend op te treden, met name tegen het niet naleven van de EVOA-beschikking? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De transporten van het bedrijf Omrin de Jager zijn de afgelopen jaren regelmatig gecontroleerd op EVOA-regelgeving. Bij deze controles is geen sluikhandel of illegale overbrenging geconstateerd. Indien uit nieuwe controles blijkt dat dit wel het geval is, dan zal hier handhavend tegen worden opgetreden. Overigens beschikt het bedrijf Omrin de Jager niet over een kennisgeving voor de uitvoer van afvalhout en voert dit af naar een lokatie in Nederland.

Vraag 5

Hoeveel ton uit Nederland afkomstig recyclebaar afval verdwijnt er momenteel nog in verbrandingsovens? Hoeveel verpakkingsbelasting heeft dit afval de staat opgeleverd?

Antwoord

In de Nederlandse AVI's is in 2007 zo'n 5,8 miljoen ton restafval verbrand en in 2008 ongeveer 6,1 miljoen ton (voorlopig cijfer). Een deel van dat afval is nog herbruikbaar. Maar zoals ik in mijn brief van 22 juni 2009 (30 872, nr. 45) heb aangegeven, zijn er diverse redenen waarom niet alle afvalstoffen worden hergebruikt en er altijd restafval zal ontstaan dat moet worden verwijderd. De motivatie en inspanningen van de ontdoener van afvalstoffen, kosten, de verscheidenheid aan producten, het feit dat producten vaak zijn samengesteld uit verschillende materialen en de inherente vervuiling die optreedt als afzonderlijke afvalstoffen worden gemengd, zorgen ervoor dat 100% gescheiden inzameling gevolgd door materiaalhergebruik van met name huishoudelijk afval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval niet kan worden bereikt. Daarom zal er altijd een deel van die afvalstromen moeten worden verbrand. Het verbranden van die niet herbruikbare afvalstromen is een verantwoorde en geaccepteerde manier van afvalbeheer.

Overigens blijf ik natuurlijk wel streven naar meer gescheiden inzameling van huishoudelijk afval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval. In het LAP is daarom als doelstelling opgenomen dat de nuttige toepassing van huishoudelijk afval moet stijgen van 51% in 2006 naar 60% in 2015. Voor HDO-afval (afval van handel, diensten en overheid) wordt ingezet op een stijging van 46% in 2006 naar 60% in 2015.

Portefeuille Milieu

Directie Duurzaam
Producers
Afval en ketens

Datum

19 augustus 2009

Kenmerk

DP2009048909

Wat de verpakkingenbelasting in 2008 heeft opgeleverd, is mij nog niet bekend. Voor het Afvalfonds, waaruit vergoedingen aan gemeenten voor gescheiden inzameling van verpakkingsafval worden betaald, is jaarlijks 115 miljoen euro op de begroting van VROM gereserveerd.

Portefeuille Milieu

Directie Duurzaam
Producers
Afval en ketens

Vraag 6

Is de veronderstelling van deskundigen waar dat als al het recyclebaar afval wordt gescheiden er voor verwerking van het restafval nog behoefte zou zijn voor maximaal twee verbrandingsovens? Zo nee, wat is dan het aantal ton te verbranden restafval na scheiding van al het recyclebaar afval?

Datum

19 augustus 2009

Kenmerk

DP2009048909

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Bent u bereid een extra impuls te geven aan de bouw van scheidings- en recyclinginstallaties, zodat onnodige verbranding van grondstoffen door inzet van best beschikbare technieken wordt teruggedrongen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe?

Antwoord

Zoals ik tijdens de behandeling van het tweede Landelijk afvalbeheerplan heb aangegeven, stuur ik de verwerking van afvalstoffen door minimumstandaarden. Door die minimumstandaarden wordt bereikt dat de daarvoor geschikte afvalstoffen worden gestuurd naar onder meer scheidings- en recyclinginstallaties. Daarnaast heb ik in mijn brief van 22 juni 2009 (30 872, nr. 45) aangegeven dat ik de minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval zal aanpassen in "sorteren of anderszins bewerken en het vervolgens verwerken van de daarbij ontstane monostromen conform de daarvoor geldende minimumstandaarden."

Ik ben van mening dat deze sturing via de minimumstandaarden een voldoende stimulans is voor de markt om te investeren in installaties voor de verwerking van afvalstoffen.

Vraag 8

Onderkent u dat door grote vraag naar afval voor afvalverbrandingsovens er concurrentie ontstaat op afval, en dat het ook steeds lucratiever wordt om recyclebaar afval in de ovens te verbranden? Bent u bereid een limiet te stellen aan het aantal operationele megaton afvalverbrandingscapaciteit? Zo nee, hoe gaat u dan voorkomen dat recyclebaar afval onnodig in de ovens verdwijnt waarvoor verwijderingsbijdragen en verpakkingenbelasting is betaald?

Antwoord

Deze onderwerpen zijn uitgebreid aan de orde geweest tijdens het nota overleg over het tweede Landelijk afvalbeheerplan op 30 maart en 20 april 2009. Ik verwijs daarom naar hetgeen ik tijdens die overleggen heb gezegd over de sturing van het afvalbeheer, de minimumstandaarden en capaciteitsregulering (30 872, nrs. 19 en 44).

Ook verwijst ik naar mijn brieven van 10 april 2009 (30 872, nr. 20) en 22 juni 2009 (30 872, nr. 45).

Portefeuille Milieu
Directie Duurzaam
Producteren
Afval en ketens

Vraag 9

Op welke gronden heeft u besloten in te stemmen met het tot nuttige toepassing verklaren van afvalverbranding voor energie-opwekking? Bent u bereid excuses te maken aan het Nederlandse volk voor uw desastreuze beslissing in Brussel en verbranding van recyclebaar en herbruikbaar afval illegaal te maken zodat alle moeite van het scheiden niet voor niets is?

Datum
19 augustus 2009

Kenmerk
DP2009048909

Antwoord

Het classificeren van verbranden van huishoudelijk afval als nuttige toepassing heeft vanaf de start van de discussie over een nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen onderdeel uitgemaakt van de plannen van de Commissie. Op 21 december 2005 heeft de Commissie een ontwerpvoorstel voor de nieuwe kaderrichtlijn gepubliceerd (document COM(2005)667 final). In Annex II van de ontwerp-richtlijn wordt verbranden van huishoudelijk afval in daartoe bestemde installaties als nuttige toepassing aangemerkt, indien wordt voldaan aan de opgenomen energie-efficiency formule. In het BNC fiche (Tweede Kamer 22112, nr. 429) naar aanleiding van het voorstel voor de kaderrichtlijn, wordt expliciet gemeld: "Afvalverbrandingsinstallaties (avi's) met een hoog rendement worden op basis van een eis voor energie-efficiency geclassificeerd als nuttige toepassing".

De ontwerp-richtlijn is in de Milieuraad van 9 maart 2006 besproken. Bij brief van 17 februari 2006 (Tweede Kamer 21501-08, nr. 216) is de geannoteerde agenda aan de Kamer gestuurd. Ook hierin wordt expliciet melding gemaakt van de bepaling betreffende nuttige toepassing in relatie tot AVI's. In de Milieuraad van 27 juni 2006 heeft een vervolgdiscussie plaatsgevonden.

De finale discussie heeft uiteindelijk plaatsgevonden in de Milieuraad van 28 juni 2007. In de geannoteerde agenda voor deze Milieuraad (Tweede kamer 21501-08 nr. 247) wordt wederom expliciet melding gemaakt van het onderscheid tussen verbranding als nuttige toepassing en verbranding als verwijdering voor brandbaar vast stedelijk afval dat niet herbruikbaar of recyclebaar is. Voor een impressie van de discussie omtrent het bereikte Politieke Akkoord verwijst ik u naar het verslag van de Milieuraad (Tweede Kamer 21501-08, nr. 250).

Overigens wil ik hier nogmaals opmerken dat ik het afvalbeheer stuur door de minimumstandaarden in het Landelijk afvalbeheerplan (LAP). Daarmee schrijf ik onder meer voor dat herbruikbaar afval niet in AVI's mag worden verbrand, ook niet als de AVI's als installaties voor nuttige toepassing worden geclassificeerd. Daarmee laat ik aan het Nederlandse volk zien dat ik het zo hoogwaardig mogelijk verwerken van afvalstoffen belangrijk vind en serieus neem en dat ik er juist voor zorg dat recht wordt gedaan aan de inspanningen die het Nederlandse volk verricht, namelijk dat het afval dat door de burger gescheiden wordt gehouden ook daadwerkelijk wordt hergebruikt.

Vraag 10

Bent u niet van mening dat het vertrouwen in de overheid ernstig geschaad zal worden als de burger ziet en beseft dat hij voor niks verwijderingsbijdragen en verpakkingenbelasting betaalt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, de verwijderingsbijdragen en verpakkingenbelasting worden niet voor niets betaald. Ze worden namelijk gebruikt om producten gescheiden in te nemen en te verwerken.

Hoogachtend,
de minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer

Portefeuille Milieu

Directie Duurzaam
Produceeren
Afval en ketens

Datum

19 augustus 2009

Kenmerk

DP2009048909